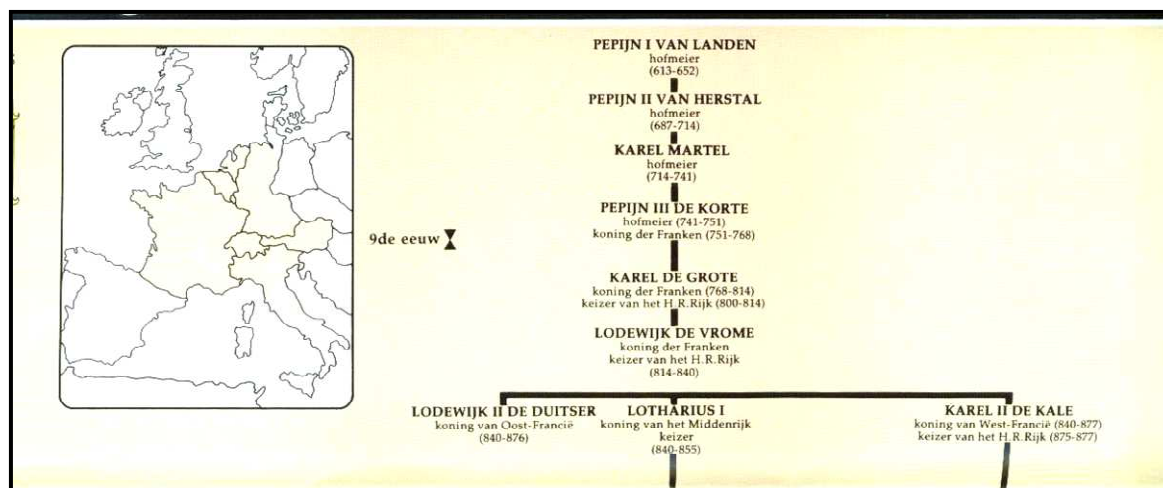

DE KAROLINGERS

(9° eeuw)

(vervolg op onze rubriek “Vaderlandse geschiedenis”)

In Antwerpen ontstond door samenvoeging van verschillende katholieke hogescholen de grote “Karel de Grote Hogeschool”, een naam die verwijst naar de 9°-eeuwse keizer Karel de Grote, die algemeen beschouwd wordt als de grondlegger van het onderwijssysteem.

In de 7° eeuw verzwakte de positie van het Merovingse huis en kregen *hofmeiers*, koninklijke ambtenaren, meer en meer macht in handen. *Pepijn van Herstal*, afkomstig uit de Maasstreek, verenigde terug Austrasië en Neustrië in 687. Zijn zoon *Karel Martel* maakte een eind aan de Arabische expansie binnen West-Europa (Poitiers 732). *Pepijn de Korte*, Karel's zoon nam niet langer genoegen met de titel van hofmeier. Gesteund door de Kerk zette hij de Merovinger Childerik III af en liet zich zelf tot koning uitroepen. Hij is derhalve de eerste Frankische koning uit de Karolingse dynastie.

De meest tot de verbeelding sprekende vorst was echter *Karel de Grote*. Zijn rijk strekte zich uit van Noord Spanje tot de Elbe en van Rome tot het Kanaal. Als rondreizende koning had Karel een speciale voorkeur voor de Maas- en de Rijnstreek, waar de grootste domeinen lagen. Jupille, Herstal en Longlier (Luik) werden zo geregeld bezocht. Vanaf 807 werd Aken de vaste residentie en op Kerstdag 800 werd Karel door de paus Leo III tot keizer van het Westromeinse rijk gekroond en aangesteld als wereldlijke beschermer der christenheid.

Op binnenlands vlak verstevigde de keizer het koninklijke gezag en reglementeerde hij vele gebieden van de samenleving met de hulp van hofdignitarissen van aristocratische origine en door middel van de *capitularia*, de keizerlijke beslissingen van wetgevende aard. Het rijk werd ingedeeld in gouwen (pagi) bestuurd door gouwgraven met rechterlijke, militaire en fiscale macht. Ze werden gecontroleerd door *missi dominici*. Men spreekt van een Karolingse Renaissance! Bekwame geletterden uit Italië, Engeland en Ierland, waar het contact met de oudchristelijke Romeinse traditie was blijven leven, werden ondersteund. Abdijen met hun scholen en bibliotheken werden de voornaamste centra van beschaving. De Noordzee vormde kern van de handel.

Lodewijk de Vrome kon de rijkseenheid bewaren, maar na zijn dood in 840 werd het rijk onder zijn zonen verdeeld. Het *Verdrag van Verdun* van 843 schonk aan *Karel de Kale* West-Francië, gelegen ten westen van de Schelde, Maas en Rhône. *Lodewijk de Duitser* kreeg Oost-Francië, de streek ten oosten van de Rijn. *Lotharius*, de oudste zoon, verwierf het Middenrijk, dat van Friesland tot Italië reikte, en de keizerskroon.

Het gebied van het huidige België, Vlaanderen en een deel van Hengouwen uitgezonderd, behoorde tot het Middenrijk.

Terwijl de strijd om de verdeling woedde, bedreigden de invallen van de Noormannen het rijk in het westen, maar pas einde 9° eeuw boden de vorsten hiertegen weerstand.